

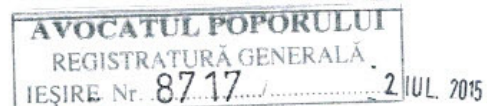
ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet:
<http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Ion Ovidiu Brăiloiu,
Primarul Orașului Eforie
Județul Constanța

RECOMANDAREA

Nr. 8 din 10 iunie 2015

referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind egalitatea în
drepturi și dreptul la un nivel de trai decent, prevăzute de
art.16 și art. 47 din Constituția României

Amnesty International a solicitat, prin **petiția înregistrată cu nr. 5735 din 30 aprilie 2015**, clarificări instituției Avocatul Poporului și mai multor instituții și autorități publice (Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Instituției Prefectului Constanța) privind posibila evacuare viitoare de către Primăria

Municipiului Eforie, a unui număr de aproximativ 30 de cetățeni români de etnie romă (8 familii), în prezent cu domiciliul în str. Mihai Viteazu nr. 80, municipiul Eforie.

De asemenea, Amnesty International, a atașat la petiție, scrisoarea adresată primarului Orașului Eforie, care cuprinde: detalii privind aspectele semnalate; tratatele și convențiile internaționale la care România este parte și posibil încălcate; recomandări; o serie de întrebări la care ar trebui să răspundă Primăria Municipiului Eforie și care să ajute Amnesty International, să facă o evaluare obiectivă cu privire la evacuările planificate din str. Mihai Viteazu, nr.80.

În baza împuternicirii dată de Avocatul Poporului, experții din cadrul Biroului Teritorial Constanța, al instituției Avocatul Poporului, au efectuat, în data de 21 mai 2015, o anchetă la Primăria Orașului Eforie, Județul Constanța, unde au fost purtate discuții cu domnul Viceprimar, Robert Nicolae Șerban.

Cu ocazia anchetei, reprezentantul Primăriei Eforie, a prezentat documente și a făcut precizări punctuale la problemele ce trebuiau clarificate în speță, astfel:

➤ **Referitor la baza legală a evacuării:**

În baza HCL nr. 218/31.10.2013, Consiliul Local Eforie a hotărât repartizarea unor **locuințe de necesitate** familiilor, ale căror locuințe au fost demolate în clădirea Internat școlar Eforie Sud, situat în str. Mihai Viteazu nr. 80. Durata închirierii s-a stabilit că va fi pe perioadă determinată, dar nu mai mult de 6 luni. Totodată, s-a hotărât că la expirarea perioadei, locatarii vor elibera imobilul, fără a mai fi necesară punerea în întârziere sau intervenția instanței judecătorești și fără nicio formalitate prealabilă. Hotărârea a fost transmisă persoanelor interesate de Secretarul Primăriei Eforie.

Prin hotărâre, s-a delegat S.C. Efo Publiserv S.A. să încheie contracte de închiriere pentru locuințele repartizate, însă acestea nu au fost încheiate, întrucât persoanele interesate nu și-au exprimat voința (prin neprezentare).

Consiliul Local Eforie a emis, în baza Legii nr.215/2001, privind administrația publică locală, H.C.L. nr. 90/28.04.2015, prin care a dispus ca până la data de 30.06.2015, clădirea Internatului va fi eliberată, locatarii urmând să fie evacuați.

Ca urmare a acestei Hotărâri de Consiliu Local, care a fost adusă la cunoștința persoanelor interesate, prin afișare la locul situării imobilului, autoritatea publică locală a emis somații individuale prin care locatarii au fost înștiințați că urmează a fi demarată procedura evacuării și că a fost fixat în acest sens, un termen de preaviz. Au existat situații în care procedura de comunicare a fost îndeplinită prin lipirea somației pe ușa imobilului, motivat de faptul că aceștia nu au fost găsiți la domiciliu.

Reprezentanții primăriei susțin faptul că Hotărârea Consiliului Local nu a fost atacată în termenul legal, rămânând definitivă prin neexercitarea căilor de atac și nici până la data efectuării anchetei nu au fost efectuate demersuri pentru suspendarea efectelor actului administrativ emis de autoritățile locale.

➤ **Referitor la motivele evacuării.**

1. Starea tehnică a clădirii:

Reprezentanții primăriei au susținut că, a fost efectuată o expertiză tehnică, aprobată de Consiliul Local Eforie la 30.09.2014. Din expertiza tehnică, a rezultat faptul că durata de funcționare a construcției este de 70 de ani, cu efectuarea reparațiilor capitale, la un interval de 25 de ani. Construcția are o vechime de cca. 90 de ani.

În urma expertizei tehnice a clădirii - Internatul din str. Mihai Viteazu nr. 80, s-au constatat degradări vizibile ale clădirii și a structurii de rezistență. Principalele cauze care au condus la degradarea construcției sunt menționate în expertiză, după cum urmează:

-vechimea și natura materialelor din care este alcătuită structura, a fenomenelor de uzură și de îmbătrânire a unor materiale utilizate;

-lipsa lucrărilor de reparații capitale și curente semnificative, care să reabiliteze deficiențele de la învelitori și de la celelalte elemente datorate în decursul timpului;

- lipsa totală de întreținere a instalațiilor sanitare, de scurgere și cele purtătoare de apă sub presiune;

- lipsa totală a acțiunilor de igienizare a clădirii.

Având în vedere concluziile expertizei tehnice, reprezentanții primăriei consideră că această clădire prezintă un grad ridicat de risc pentru viața și siguranța celor care locuiesc în Internat.

2. Modul de exploatare și de întreținere a spațiilor de locuit:

În nota de constatare nr. 18644/03.06.2015 întocmită de inspectori din cadrul Primăriei Eforie, Direcția Administrarea Domeniului Public și Privat, în urma verificărilor efectuate la clădirea și anexele internatului din Eforie Sud s-au constatat următoarele:

- lipsa instalației de încălzire;
- lipsă stâlpi metalici de rezistență în cantina internatului;
- ferestre din lemn distruse;
- scară acces din lemn distrusă;
- ușă metalică grilaj lipsă;
- lipsă acoperiș anexă clădire și tâmplărie metalică;
- grup sanitar și bucătărie cantină distruse;
- depozite de gunoi în curte, în sala cantină, curte interioară și anexe.
- lipsă totală de igienă;
- centrală termică dezafectată.

Reprezentanții primăriei au susținut că toate aceste lipsuri și deteriorări se datorează persoanelor care locuiesc în clădire. În referatul întocmit de Serviciul Poliție Locală Eforie nr. 373/04.06.2015 se relatează faptul că, după somarea tuturor persoanelor, privind evacuarea din spațiile deținute temporar, comportamentul persoanelor de etnie romă față de dotările imobilului au luat amploare în sensul distrugerii de bunuri, depozitării de gunoaie, inclusiv pe casa scării și holurile de acces, iar orice material feros îl sustrag pentru valorificare. Ca urmare, poliția locală

a propus Primăriei Eforie sesizarea Fundației Centrul Rromilor pentru Intervenții Sociale și Studii Romani Criss, pentru cunoașterea acestor aspecte de comportament în societate și în comunitate.

3. Nerespectarea obligațiilor privind achitarea utilităților:

Pentru familiile care locuiesc în Internat, (40 de adulți și 25 de copii), utilitățile și mentenanța sunt asigurate de către Primăria Eforie. Locatarii au înregistrat restanțe la plata utilităților. Reprezentanții primăriei au susținut că au făcut intervenții susținute, pentru plata utilităților, însă debitele nu au putut fi recuperate.

Conform Referatului nr. 373/04.06.2015 al Poliției locale, familiile cazate în acest internat nu întrețin spațiile personale și comune, mai mult au creat adevărați munți de gunoaie, peturi de plastic, crengi de la copacii tăiați din parcuri și bălegar provenit de la cabalinele crescute în curtea exterioară a internatului, locul respectiv devenind un real pericol de infestare a tuturor locuitorilor din imobil și a vecinilor acestora. Pentru înlăturarea pericolului de infestare a zonei, s-a dispus de către administrația publică locală, efectuarea curățeniei în zona respectivă prin ridicarea și transportul a gunoaielor (a circa 7 tone) de către o societate specializată, pe cheltuiala primăriei.

➤ Referitor la măsurile luate de autoritățile locale pentru găsirea alternativelor de locuit pentru ca romii evacuați să nu fie afectați.

Potrivit susținerilor viceprimarului, Primăria Eforie a constituit prin H.C.L. nr. 148/27.07.2012 o comisie cu privire la repartizarea de locuințe sociale, care a propus achiziționarea de noi locuințe modulare tip container pentru unele familii cu copii și pentru unele persoane în vârstă, fără adăpost.

În Eforie Sud, există în construcție două blocuri de locuințe sociale P+8 care vor fi finalizate în perioada imediat următoare. Toți locatarii Internatului, care au domiciliul în Eforie au posibilitatea să depună câte un dosar privind repartizarea unei locuințe sociale. Astfel, familiilor care vor depune documentația completă, solicitată de primărie li se va face repartizarea locuințelor sociale, în urma analizării dosarelor

și a întrunirii punctajului conform normelor legale. La stabilirea criteriilor în baza cărora se vor repartiza locuințele sociale, se va ține seama de prevederile art. 42 și art. 43 din Legea locuinței nr.114/1996.

În cadrul fiecărui criteriu, la stabilirea ordinii de prioritate se vor avea în vedere, printre altele:

- numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții;
- starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora;
- vechimea cererilor.

Considerăm că persoanelor care urmează să fie evacuate nu le-au fost propuse soluții alternative de relocare, întrucât locuințele sociale aflate în construcție nu reprezintă o alternativă imediată și calificarea acestora în vederea repartizării de către Primăria Eforie a unei locuințe în aceste blocuri, este incertă.

➤ **Referitor la revizuirea circumstanțelor acestor familii amenințate cu evacuarea.**

Autoritățile locale au susținut că au fost efectuate anchete sociale în urma cărora s-au stabilit: componența familiilor și veniturile acestora, starea de sănătate a persoanelor, dacă au loc de muncă, condițiile de igienă, dacă își achită obligațiile de plată, etc. În urma anchetelor sociale au fost identificate persoane care nu au domiciliul pe raza orașului Eforie sau care nu mai dețin cărți de identitate valabile.

➤ **Referitor la măsurile luate de autoritățile locale pentru a se asigura că evacuarea familiilor de romi fără adăpost nu încalcă drepturile omului.**

Autoritățile locale au susținut că au avut în vedere, în primul rând, siguranța acestor cetățeni întrucât clădirea prezintă grad sporit de risc și viața locatarilor poate fi pusă în pericol. În acest sens, reprezentanții Primăriei Eforie consideră că evacuarea dintr-un imobil aflat într-un stadiu avansat de degradare este o măsură care previne și

garantează siguranța și viața cetățenilor care locuiesc în acest spațiu și au luat următoarele măsuri:

- cetățenii au fost informați despre posibilitatea depunerii unui dosar pentru repartizarea unei locuințe sociale, în cele două blocuri de locuințe sociale, care au un număr de 124 de apartamente, fiind situate pe Bulevardul Soarelui în Eforie Sud;
- s-au efectuat anchete sociale în vederea atașării acestora la dosarele pentru repartizarea locuințelor sociale în momentul în care dosarele acestora vor fi analizate în concret, pe fiecare familie.
- a fost sesizată D.G.A.S.P.C. Constanța prin Adresa nr. 17146/19.05.2015, prin care informează că începând cu data de 8.06.2015, persoanele (40 de adulți și 25 de copii) care locuiesc în internatul din str. Mihai Viteazu nr. 80, urmează să fie evacuate.

➤ **Referitor la eventuale alternative de locuit prevăzute de autoritățile locale pentru familiile evacuate.**

Potrivit Normelor de aplicare a Legii locuinței nr.114/1996 ,, au acces la locuință socială, în vederea închirierii, persoanele cu un venit mediu net pe lună pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, sub câștigul salarial mediu net lunar pe economie, comunicat de Institutul Național de Statistică, anterior lunii în care se analizează cererea, precum și anterior lunii în care se repartizează.

În acest sens, reprezentanții primăriei au susținut faptul că, familiilor care urmează să fie evacuate, li s-a explicat că au alternativa de a închiria spații de locuit în cele două blocuri de locuințe sociale care sunt în construcție. Li s-a oferit posibilitatea să lucreze în cadrul societății care se ocupă de întreținerea spațiilor verzi, S.C. EFO PUBISERV S.A din Eforie, pentru a-și putea plăti chiria, unii dintre aceștia acceptând locul de muncă, însă majoritatea au refuzat verbal, datorită salariului minim pe economie, pe care l-au considerat neîndestulător.

➤ **Referitor la prevederea în bugetul local de fonduri pentru o alternativă de locuit pentru aceste familii.**

În bugetul local al Primăriei Eforie, nu au fost prevăzute sume pentru achiziționarea de locuințe de necesitate în anul 2015, sau construirea de noi locuințe sociale.

Există în construcție două blocuri de locuințe sociale, P + 8, cu 124 de locuințe, fiind situate pe Bulevardul Soarelui în Eforie Sud, care vor fi finalizate în perioada imediat următoare și pentru care este aprobată cota de cofinanțare de 20% din investiție, care-i revine Primăriei Eforie.

Au fost întocmite proiecte în vederea accesării de fonduri europene, însă liniile de finanțare nu au avut destinația pentru construirea de locuințe sociale, sau ^{au} fost respinse pentru neîndeplinirea condițiilor din ghidul solicitantului.

Potrivit prevederilor art. 26, din capitolul II, partea 1 din Normele Metodologice din 2000 de punere în aplicare a Legii locuinței nr.114/1996:

- (1) Finanțarea construirii locuințelor sociale și a celor de necesitate se asigură din bugetele locale în limita sumei prevăzute cu această destinație, din transferuri de la bugetul de stat, stabilite anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, precum și din donații și contribuții de la persoane fizice și juridice, efectuate conform prevederilor legale în vigoare.
- (2) În scopul asigurării fondurilor necesare pentru finanțarea executării construcțiilor de locuințe sociale și de necesitate, consiliile locale, la fundamentarea proiectelor de bugete locale anuale, vor prevedea sumele aferente pentru fiecare dintre construcțiile respective, pe surse de finanțare, inclusiv sumele necesar a fi alocate în completare de la bugetul de stat.

Cu ocazia anchetei am constatat că Primăria Orașului Eforie nu a respectat aceste prevederi legale și nu a prevăzut în bugetul local fonduri pentru construirea de noi locuințe sociale sau pentru achiziționarea de locuințe de necesitate.

În concluzie, având în vedere faptul că Avocatul Poporului a mai emis o Recomandare (cu nr.12/21.10.2013) către Primarul Orașului Eforie, constatăm că se

face dovada unei consecvențe din partea acestei autorități care procedează pentru a doua oară la o evacuare forțată pentru aceeași categorie de cetățeni.

Am constatat că prin recurgerea la evacuarea persoanelor cazate în fostul internat fără soluții alternative de relocare, autoritățile publice locale nu au respectat drepturile prevăzute în art.16 și art. 47, din Constituția României, referitoare la egalitatea în drepturi și dreptul la un nivel de trai decent și obligațiile internaționale asumate de România, în materie de locuințe.

România este parte la o serie de tratate internaționale și regionale privind drepturile omului, care necesită interzicerea, abținerea și prevenirea evacuărilor forțate. Aceste tratate includ Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția privind drepturile copilului și Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare. Comitetul ONU privind drepturile economice, sociale și culturale a subliniat în Comentariul său general cu numărul 7 că evacuările trebuie efectuate numai în ultimă instanță, după ce toate celelalte alternative posibile pentru evacuare au fost explorate în consultare reală cu comunitățile afectate. Chiar dacă o evacuare este considerată a fi justificată, aceasta poate fi efectuată numai în cazul în care protecțiile procedurale adecvate sunt incluse și dacă există compensarea tuturor pierderilor și locuințe alternative adecvate sunt furnizate tuturor persoanelor afectate.

Raportorul special al ONU în materie de locuințe a publicat un set de orientări detaliate în care sunt prezentate obligațiile statelor înainte, în timpul și ulterior evacuării. Astfel, înainte de o evacuare, statele sunt obligate „cel puțin, indiferent de circumstanțe și fără discriminare, să se asigure că persoanele sau grupurile evacuate, în special cele care nu se pot întreține, au un acces sigur și garantat la adăpost de bază și /sau locuință”.

Comisia ONU pentru drepturile omului a indicat de asemenea că evacuările forțate constituie încălcări flagrante ale unei serii de drepturi fundamentale, în special a dreptului la un spațiu de locuit adecvat.

Potrivit dreptului internațional referitor la drepturile omului, evacuările nu pot avea loc decât cu o protecție corespunzătoare în ce privește procedurile și respectarea legalității. Următoarele măsuri trebuie prin urmare puse în practică:

- posibilitatea unor consultări reale.
- un preaviz suficient și rezonabil privind evacuarea.
- informațiile despre evacuarea propusă și, unde este cazul, despre destinația alternativă a terenului sau imobilului, comunicate într-un interval rezonabil.
- identificarea corespunzătoare a tuturor persoanelor implicate în evacuare.

Din documentele puse la dispoziție de către reprezentanții Primăriei Eforie, am constatat că evacuarea s-a efectuat fără respectarea acestor măsuri și în lipsa unei hotărâri judecătorești

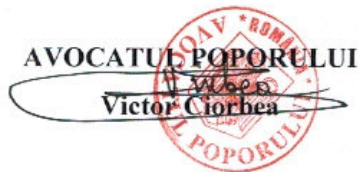
În acest context, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată; pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator, și Primarul Orșului Eforie, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul Oraşului Eforie urmează ca, în exercitarea atribuţiilor prevăzute de legislaţia în vigoare, să dispună măsurile legale în vederea respectării drepturilor persoanelor evacuate, astfel:

- să ia măsuri de relocare pentru familiile care au fost evacuate, asigurându-le un adăpost de bază/locuinţă adecvat;
- să ia măsurile necesare în colaborare cu D.G.A.S. P. C Constanţa, astfel încât să fie respectate drepturile copiilor proveniţi din familiile care au fost evacuate;
- să prevadă fonduri în bugetul local pentru construirea de noi locuinţe sociale şi achiziţionarea de locuinţe de necesitate;
- să reia proiectele în vederea accesării de fonduri europene pentru construirea de locuinţe sociale sau să atragă fonduri din alte surse în condiţiile legii;

2. Primarul Oraşului Eforie, judeţul Constanţa, va informa Avocatul Poporului în privinţa tuturor măsurilor luate.

Bucureşti, 10 iunie 2015